ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **J. P. ml.,** zast. J. Po., proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje,** se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2009, č. j. 088250/2009/KUSK, sp. zn. SZ 077383/2009/KUSK REG/KE, ve věci zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2012, č. j. 9 Ca 387/2009 - 91,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým bylo s odkazem na § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a dále § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), zastaveno řízení o žalobě stěžovatele pro nezaplacení soudního poplatku.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody dle § 103 odst. 1 s. ř. s. Upozorňuje na skutečnost, že soudy se namísto řešení zákonnosti postupu správních orgánů zabývaly pouze otázkou soudních poplatků, nadto v řízení, které je od soudních poplatků ze zákona osvobozeno. Stěžovatel rovněž spatřuje nezákonnost postupu soudu v tom, že ačkoli v žalobě byl učiněn návrh na vydání předběžného opatření, soud se jím nezabýval; naproti tomu vyloučil rozhodnutí k samostatnému řízení a věc postoupil k rozhodnutí městskému

soudu. Stěžovatel taktéž nesouhlasí s odůvodněním kasační stížností napadeného usnesení, v němž soud zavádějícím způsobem a v rozporu se skutečným stavem uvádí, že přezkumné soudní řízení nebylo ukončeno vydáním rozhodnutí žalovaného. Z výše uvedených důvodů proto stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Z obsahu předloženého soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti:

Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Praze napadl J. Po., rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2009, č. j. 078985/2009/KUSK, a stěžovatel (tj. J. P. ml.) rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2009, č. j. 088250/2009/KUSK. Posledně uvedeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Kladna, odboru výstavby (dále jen „stavební úřad“), ze dne 16. 4. 2009, č. j. 1074/09/Če/330, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatele o změnu stavby před dokončením, spočívající v upuštění od umístění mříží sněholamů ze soustavy BRAMAC do skladby střešní krytiny ve směru k sousední nemovitosti na pozemku parc. č. 841 v k. ú. Dubí u Kladna. V žalobě stěžovatel a J. Po., požádali o osvobození od soudního poplatku s odůvodněním, že bude požadována náhrada škody způsobená při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím.

Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 8. 7. 2009, č. j. 44 Ca 64/2009 - 8, ve znění opravného usnesení ze dne 24. 9. 2009, č. j. 44 Ca 96/2009 - 6, byla žaloba v části směřující proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2009 č. j. 088250/2009/KUSK, vyloučena k samostatnému řízení a rozhodnutí pod sp. zn. 44 Ca 96/2009. Následně Krajský soud v Praze usnesením ze dne 26. 10. 2009, č. j. 44 Ca 96/2009 - 8, žalobu postoupil Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému k jejímu projednání a rozhodnutí.

Městský soud v Praze žádost stěžovatele a J. Po., o osvobození od soudních poplatků usnesením ze dne 19. 4. 2010, č. j. 9 Ca 387/2009 - 26, zamítl. Toto usnesení Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V odůvodnění zrušujícího rozsudku Nejvyšší správní soud poukázal na skutečnost, že žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2009, č. j. 088250/2009/KUSK, podal pouze stěžovatel. Městský soud proto nemohl o žádosti o osvobození od soudních poplatků rozhodovat ve vztahu ke stěžovateli i jeho otci, protože toliko stěžovatel byl účastníkem daného řízení.

Městský soud následně přípisem ze dne 30. 6. 2011, č. j. 9 Ca 387/2009 - 68, vyzval stěžovatele k tomu, aby ve lhůtě sedmi dnů od doručení výzvy zaplatil soudní poplatek z podané žaloby ve výši 2000 Kč, neboť se v daném případě nejedná o řízení ve věci náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, rozhodnutím o vazbě nebo nesprávným úředním postupem, které by bylo podle § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních poplatcích osvobozeno od soudního poplatku. Současně stěžovatele poučil, že podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky,

může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Za tímto účelem městský soud zaslal stěžovateli formulář „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků“ (vzor č. 060).

Stěžovatel na tuto výzvu nereagoval, městský soud proto usnesením ze dne 18. 8. 2011, č. j. 9 Ca 387/2009 - 71, v žalobě obsaženou žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků zamítl. V odůvodnění uvedl, že předmětné řízení je řízením o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s., nikoli řízením ve věci náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, a tedy podléhá poplatkové povinnosti.

Proti tomuto usnesení se stěžovatel bránil kasační stížností, v níž namítal, že žaloba byla Krajskému soudu v Praze zaslána s požadavkem na přiznání zatímní škody v podobě náhrady nákladů řízení ve výši 20 000 Kč. Soud však žádosti stěžovatele o osvobození od soudního poplatku nevyhověl, ačkoli se v daném případě jednalo o jeho zákonnou povinnost. Uvedená kasační stížnost byla jako opožděná odmítnuta usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 4 As 36/2011 - 79.

Městský soud poté stěžovatele opětovně vyzval (výzvou ze dne 24. 11. 2011, č. j. 9 Ca 387/2009 - 87) k zaplacení soudního poplatku, a to ve lhůtě pěti dnů od doručení této výzvy. Zároveň stěžovatele poučil o následcích nezaplacení soudního poplatku. Na tuto výzvu stěžovatel městskému soudu odpověděl podáním ze dne 2. 12. 2011, v němž zrekapituloval skutkový základ projednávané věci, poukázal na skutečnost, že žaloba již byla vyřízena žalovaným, a že tedy zbývá toliko nahradit požadovanou výši škody.

Protože stěžovatel přes výzvu soudu ve stanovené lhůtě soudní poplatek nezaplatil, městský soud usnesením ze dne 6. 2. 2012, č. j. 9 Ca 387/2009 - 91 (nyní napadeným kasační stížností), řízení o žalobě zastavil dle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní uplatněny důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí městského soudu o zastavení řízení. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud na tomto místě zároveň uvádí, že s ohledem na charakter napadeného rozhodnutí vycházel při posuzování přípustnosti kasační stížnosti ze své konstantní judikatury, podle které *„v řízení o kasační stížnosti, jehož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení, které bylo důsledkem nezaplacení soudního poplatku, by opětovné trvání jak na podmínce uhrazení poplatku pro toto řízení, tak i na podmínce povinného zastoupení ve svém důsledku znamenalo jen další řetězení téhož problému, což by popíralo smysl samotného řízení [...]“* (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77, dostupný na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že namísto řešení nezákonnosti postupu správních orgánů se městský soud v předcházejícím řízení zabýval pouze otázkou soudních poplatků, nadto ve věci, která je ze zákona od soudních poplatků osvobozena. Tímto postupem se však městský soud dopustil pochybení, pro které by Nejvyšší správní soud měl vydané usnesení o zastavení řízení zrušit.

K takto uplatněné kasační námitce Nejvyšší správní soud uvádí, že soudní řízení je pravidelně (až na výjimky) spojeno s povinností zaplatit soudní poplatek za řízení. Podle § 2 odst. 2 písm. a) zákona o soudních poplatcích, ve znění účinném pro projednávanou věc, je poplatníkem soudního poplatku ve věcech správního soudnictví ten, kdo podal žalobu nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, přičemž podle § 4 odst. 1 písm. a) téhož zákona vzniká poplatková povinnost za toto řízení podáním žaloby.

Z obsahu předloženého soudního spisu přitom nepochybně vyplývá, že v posuzované věci stěžovatel podal žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, konkrétně se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2009, č. j. 088250/2009/KUSK, kterým žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 16. 4. 2009, sp. zn. 1074/09/Če/330, č. j. 1074/09/Če/330. Tímto rozhodnutím stavební úřad zamítl žádost stěžovatele o změnu stavby před dokončením - „Rodinný dům, elektropřípojka v Budečské ulici v Kladně - Dubí“, spočívající v upuštění od umístění mříží sněholamů ze soustavy BRAMAC do skladby střešní krytiny ve směru k sousední nemovitosti na pozemku parc. č. 841 v k. ú. Dubí u Kladna.

Je tedy zřejmé, že v uvedeném případě se nejednalo o řízení ve věci náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, rozhodnutím o vazbě nebo nesprávným úředním postupem, a tedy se na posuzovaný případ nevztahuje ustanovení § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních poplatcích. K řízení o náhradě škody nadto nejsou podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci, příslušné rozhodovat soudy ve správním soudnictví (neboť tento předmět řízení nelze podřadit pod ustanovení § 4 s. ř. s.), ale soudy, které rozhodují v občanském soudním řízení. Proto skutečnost, že stěžovatel podáním žaloby chtěl dosáhnout toho, aby napadené správní rozhodnutí bylo zrušeno a on následně mohl požadovat náhradu škody způsobené tímto nezákonným rozhodnutím, nemůže mít jakýkoli vliv na závěr soudu, že projednávaná věc není od soudního poplatku osvobozena ze zákona, konkrétně dle § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních poplatcích.

Zaplacení soudního poplatku je právní skutečností, která se svými důsledky přibližuje podmínkám řízení a která v konkrétních případech může vést k omezení práva na přístup k soudu. Zákon o soudních poplatcích nicméně umožňuje předejít následkům nezaplacení soudního poplatku v podobě zastavení řízení tím, že navrhovateli dává možnost zaplatit soudní poplatek na základě výzvy soudu ve stanovené lhůtě podle § 9 odst. 1 a 2 zákona o soudních poplatcích, případně jej zaplatit ještě předtím, než usnesení o zastavení řízení nabude právní moci (§ 9 odst. 7 téhož zákona).

V posuzovaném případě však stěžovatel soudní poplatek při podání žaloby nezaplatil a neučinil tak ani k výzvě soudu, která následovala po nabytí právní moci usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 4 As 36/2011 - 79, jehož

vydání definitivně postavilo najisto otázku poplatkové povinnosti stěžovatele a jeho osvobození od soudního poplatku na základě podané žádosti.

Ačkoli byl stěžovatel ve výzvě ze dne 24. 11. 2011, č. j. 9 Ca 387/2009 - 87, poučen o následcích nezaplacení soudního poplatku, na tuto výzvu reagoval toliko sdělením, že žaloba byla vyřízena žalovaným, a dále zopakoval svůj názor, že řízení v této věci je od soudního poplatku osvobozeno.

V návaznosti na výše uvedené tak městský soud nepochybil, pokud v odůvodnění napadeného usnesení vyslovil, že k ukončení řízení, jehož předmětem je přezkum zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s. ř. s., může dojít jen na základě rozhodnutí soudu, ať už meritorního či procesního. S tímto řízením je ovšem ze zákona spjata poplatková povinnost dle § 2 odst. 2 písm. a) zákona o soudních poplatcích, kterou stěžovatel nesplnil, a neučinil tak ani k výzvě soudu, ani nejpozději téhož dne, kdy usnesení o zastavení řízení nabylo právní moci (§ 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích).

Nejvyšší správní soud pak s odkazem na § 8 odst. 1, větu poslední, s. ř. s. k tvrzení stěžovatele o podjatosti městského soudu podotýká, že důvodem vyloučení soudce nemohou být okolnosti, které spočívají v jeho postupu v projednávané věci. Z obsahu odůvodnění napadeného usnesení navíc není patrné ani jakékoli zaujetí soudu vůči stěžovateli (žalobci), který neuvádí žádné konkrétní skutečnosti, které by nestrannost soudu v uvedené věci jakkoli zpochybňovaly či vylučovaly.

Závěrem Nejvyšší správní soud konstatuje, že námitky směřující proti postupu soudu ohledně vydání předběžného opatření nejsou pro posouzení důvodnosti projednávané kasační stížnosti relevantní, a proto se jimi nezabýval.

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že nezjistil namítanou nezákonnost napadeného usnesení městského soudu, sám neshledal ani jiné vady uvedené v ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona. Vzhledem k tomu, že úspěšnému žalovanému v tomto řízení žádné náklady nevznikly a stěžovatel nebyl v řízení úspěšný, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. dubna 2012

Mgr. Daniela Zemanová

předsedkyně senátu